

УДК 351: 624:658.562

DOI:10.35340/2308-104X.2019.84-3-08

**КОНТРОЛЬ І МОНІТОРИНГ
У БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ
В АСПЕКТІ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ****CONTROL AND MONITORING
IN THE CONSTRUCTION
INDUSTRY: THE PUBLIC
ADMINISTRATION
PERSPECTIVE**

МАРУШЕВА О. А.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри публічного
адміністрування, аспірант
Міжрегіональної академії
управління персоналом

MARUSHEVA O.,
Candidate of Juridical Sciences,
Associate Professor, Department of
Public Administration, Postgraduate
Student Interregional Academy of
Personnel Management

В умовах демократичного розвитку Української держави існування ефективного законодавчого поля, що регулює комплекс суспільних відносин у галузі будівництва, ще не гарантує ефективного регулювання цих суспільних відносин. У статті обґрунтовано, що однією з найважливіших тенденцій розвитку механізму державного регулювання економіки і, зокрема, будівельної галузі є зниження ролі розпорядчих функцій і, відповідно, посилення ролі державного контролю та впровадження моніторингу, а також вдосконалення підходів моніторингу, орієнтованих на застосування високоефективних систем своєчасного реагування на зміни. Будь-які законодавчі норми повинні мати дієві механізми, що забезпечать їх виконання, інакше вони будуть не більше ніж рекомендацією. Доведено, що спрощення процедур дозвільного характеру, передбачає посилення відповідальності контролюючих органів, а також підвищення якості та результативності перевірок об'єктів будівництва. Відомі непоодинокі випадки, коли руйнування об'єктів будівництва відбувається ще на етапі їх зведення. За інформацією Державної архітектурно-будівельної інспекції України (далі – ДАБІ) існує ризик грубих порушень містобудівного законодавства вже в процесі ведення будівельних робіт

Це свідчить про те, що існує потреба посилення уваги органів державного контролю у сфері будівництва до деяких аспектів діяльності перевірок об'єктів будівництва та будівельної продукції. Доведено, що в умовах сьогодення необхідно підвищити увагу на такі аспекти будівництва як: контроль щодо дотримання технології та організації будівельного виробництва, дотримання проектних рішень, якості робіт, технічного та авторського нагляду на будівельних об'єктах, тощо. Розроблено авторську модель видів контролю у будівництві за такими критеріями: місце у технологічному процесі, період та структура перевірки, засоби контролю, обсяги перевірки, особливості перевірки, спосіб організації.

Ключові слова: нормативно-правове регулювання; соціально-економічні відносини; будівництво; контроль; моніторинг; авторський нагляд; технічний нагляд.

В условиях демократического развития Украинского государства существование эффективного законодательного поля, регулирующего комплекс общественных отношений в строительной отрасли, еще не гарантирует эффективного регулирования этих общественных отношений. В статье обосновано, что одной из важнейших тенденций развития механизма государственного регулирования экономики и, в частности, строительной отрасли является снижение роли распорядительных функций и, соответственно, усиление роли государственного контроля и внедрение мониторинга, а также совершенствование подходов мониторинга, ориентированных на применение высокоэффективных систем своевременного реагирования на изменения. Любые законодательные нормы должны иметь действенные механизмы, которые обеспечат их выполнение, иначе они будут не более чем рекомендацией. Доказано, что упрощение процедур разрешительного характера, предусматривает усиление ответственности контролирующих органов, а также повышение качества и результативности проверок объектов строительства. Известны отдельные случаи, когда разрушение объектов строительства происходит еще на этапе их возведения. По информации Государственной архитектурно-строительной инспекции Украины (далее - ГАСК) существует риск грубых нарушений градостроительного законодательства уже в процессе ведения строительных работ.

Это свидетельствует о том, что существует потребность усиления внимания органов государственного контроля в сфере строительства к некоторым аспектам деятельности проверок объектов строительства и строительной продукции. Доказано, что в современных условиях необходимо повысить внимание на такие аспекты строительства как: контроль по соблюдению технологии и организации строительного производства, соблюдение проектных решений, качество работ, технический и авторский надзор на строительных объектах, и так далее. Разработана авторская модель видов контроля в строительстве по следующим критериям: место в технологическом процессе, период и структура проверки, средства контроля, объемы проверки, особенности проверки, способ организации.

Ключевые слова: *нормативно-правовое регулирование; социально-экономические отношения; строительство; контроль; мониторинг; авторский надзор; технический надзор.*

In the context of Ukrainian state democratic development, the existence of an efficient legislative field regulating a complex of social relations in construction does not guarantee the effective regulation of these social relations. The article substantiates that one of the most important trends in the development of a state regulation mechanism of the economy and, in particular, the construction industry, is reducing the role of administrative functions and, consequently, strengthening the role of state control and the introduction of monitoring, as well as improving monitoring approaches focused on the application of highly efficient systems of a timely response to changes. Any legal regulations should have effective mechanisms to ensure their implementation, otherwise they would be nothing more than a recommendation. It is proved that the simplification of licensing procedures provides for strengthening the responsibility of regulatory authorities, as well as improving the quality and efficiency of construction project inspections. There are rather common cases

reported when the destruction of construction projects occurs already at the construction stage. According to the State Architectural and Construction Inspection of Ukraine (hereinafter-DABI) there is a risk of gross violations of urban legislation already in the process of construction.

This indicates a need to redouble attention of the state control bodies in the field of construction to some aspects of activities as to construction projects and building products inspection. It is proved that in today's conditions it is necessary to increase attention to such aspects of construction as: control over the compliance with the technology and organization of construction production, compliance with design solutions, workmanship, construction and designer's supervision on sites and so on. An original model of control types in construction was developed based on the following criteria: location in the technological process, inspection cycle and structure, control means, the scope of inspection, inspection features, organizational method.

Keywords: *legal regulation; socio-economic relations; construction; control; monitoring; designer's supervision; construction supervision.*

Постановка проблеми. Всім відома визначна роль держави у внутрішньо-економічних процесах країни, адже сьогодні навіть недержавний сектор економіки потребує регулювання з боку органів влади. Державний контроль та нагляд є необхідними елементами державного управління, покликаними забезпечити життєдіяльність суспільства. Контроль – один з найважливіших шляхів отримання об'єктивної інформації про життя суспільства в цілому, про ті політичні, економічні та соціальні процеси, що відбуваються у державі. З метою зміцнення законності в усіх сферах життєдіяльності суспільства нашої держави проводиться значна робота. На рівні держави це і вдосконалення системи органів виконавчої влади, і більш чітка регламентація їх правового статусу; визначення посадових обов'язків і прав державних службовців, меж їх особистої відповідальності; прийняття правових актів, що передбачають адміністративний і судовий порядки відновлення порушених прав і законних інтересів громадян; виховання у громадян почуття поваги до закону, підвищення їх правової культури. Виконання державними органами обов'язків зі зміцнення законності при реалізації політики держави вимагає застосування правових та організаційних видів діяльності, методів, практичних прийомів, форм роботи, які узагальнено називаються способами забезпечення законності. Найважливішими серед цих способів, на думку більшості дослідників, є моніторинг, контроль і нагляд.

Аналіз останніх досліджень і публікацій вітчизняних науковців засвідчив, що питанням моніторингу і контролю у сфері будівництва приділяють увагу Л. М. Борщ, В. М. Гриньова, Я. А. Жаліло, О. І. Дацій, О. В. Мертенс, М. І. Туган-Барановський, О. М. Непомнящий, Є. О. Романенко, В. Г. Федоренко, А. А. Чухно та інші вчені. Проте, питання контролю і моніторингу потребують подальших наукових досліджень і логічним продовженням цього напряму дослідження в галузі державного управління є визначення сутності та структури контролю і моніторингу у сфері будівництва для забезпечення дотримання вимог законодавства та вимог проектної документації при будівництві об'єктів, спрощення процедур внесення змін до проектної документації тощо.

Мета статті – визначення сутності та особливості моніторингу і контролю у сфері будівництва в аспекті державного управління.

Виклад основного матеріалу. Контроль є важливим фактором удосконалення державного управління в Україні, оновлення якого має здійснюватись шляхом використання відповідних заходів щодо відслідковування процесу реформ, що здійснюються в державі та суспільстві.

Україна має достатньо розгалужену систему контролю. Контроль здійснюють державні органи загальної компетенції (надвідомчий контроль), вищі за підпорядкованістю органи відомчої компетенції (відомчий контроль), спеціалізовані контролюючі органи міжвідомчої компетенції, створені для здійснення суто контрольних повноважень за предметною спрямованістю (міжвідомчий контроль) [1].

Моніторинг сьогодні широко використовують для спостереження та аналізу змін об'єктів управління протягом усього управлінського циклу. Традиційно його використовують для дослідження політичних, економічних, соціальних та науково-технічних явищ. Його застосування потребує залучення кваліфікованих фахівців, оскільки він відрізняється підвищеною наукоємністю. Дані моніторингу, отримані в ході дослідження, можуть використовуватися в різних областях теорії та практики [2].

Моніторинг як технологія управління сьогодні привертає багато уваги, оскільки має зростаючий вплив на ефективність в управлінській діяльності. Моніторинг в управлінні спочатку використовували для спостереження за соціальними та економічними процесами. З часом, його почали застосовувати для спостереження, аналізу та прогнозування реального стану та тенденцій розвитку інших об'єктів. З рештою, моніторинг все більше почав набувати активної форми пізнавальної діяльності. З поширенням стратегічного управління його роль набула ще більшого значення [3].

Стратегічне управління можна визначити як управління, що здійснюється шляхом розробки й реалізації дій та мають на меті довгострокове перевищення рівня результативності діяльності організацій над конкурентним рівнем. Таке управління, в основі якого лежить людський потенціал, орієнтує виробничу діяльність на споживача, відзначається наявністю гнучкого реагування та своєчасністю проведення змін в організації відповідно до викликів, що призводять до досягнення конкурентних переваг та цілей в довгостроковій перспективі. Здійснення ж вибраної стратегії вимагає постійного моніторингу змін навколишнього середовища (зовнішнього та внутрішнього) і коригування самої стратегії, що відповідає цим змінам [4].

Таким чином, можна відзначити, що моніторинг може бути представлений як:

- специфічна технологія управління;
- спосіб контролю над ситуацією;
- фактор мінімізації ризику.

На всіх етапах реалізації інвестиційно-будівельних проектів моніторинг необхідний для вчасної ідентифікації і усунення проблем, що виникають у ході будівництва того чи іншого об'єкта, або здачі його в експлуатацію, адже на хід реалізації проектів впливають безліч як зовнішніх, так і внутрішніх факторів. Це може призвести до зміни вихідних розрахункових параметрів. Тож важливо своєчасно вжити заходів щодо коригування виконання робіт у зв'язку із мінливими умовами навколишнього середовища проекту. До того ж у процесі

розвитку будівельної галузі можуть з'являтися на ринку нові будівельні матеріали, методи розрахунку, способи виконання робіт тощо. Саме тому, на нашу думку, особливу важливість мають теоретичні дослідження, що дозволяють мінімізувати ризик невдач, гарантують надійність і безпеку зведених об'єктів, або об'єктів, що зводяться. Залежно від класифікації підходів до системи контролю, на кожному етапі застосовуються різні види контролю процесу будівництва. У разі відхилення будь-яких показників від норми, можна внести певні коригування, щоб уникнути небажаних наслідків. У цих умовах, одним з важливих засобів реалізації поставлених цілей є контроль за ходом реалізації проекту.

Контроль у будівництві є багатограним. Архітектурно-будівельний контроль – частина системи контролю у будівництві. Він поширюється на всі етапи будівництва – від початку робіт, до прийняття об'єкта в експлуатацію. Результати та порядок виконання робіт перевіряють на відповідність вимогам будівельних норм, національним стандартам, вимогам технічних регламентів, проектної і робочої документації, інженерним вишукуванням, містобудівним умовам та обмеженням. Також у межах архітектурно-будівельного контролю здійснюють перевірку відповідності будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, що використовують під час будівництва об'єктів, вимогам стандартів та норм відповідно до положень законодавства [5].

Архітектурно-будівельний контроль – організаційна форма забезпечення якості об'єктів будівництва, система якого включає в себе низку складових, інших видів контролю, в результаті чого формується багаторівнева система контролю. Види контролю в будівництві взаємопов'язані між собою. Їх зміст та обсяг визначається роботами, що виконують на об'єкті.

Під контролем розуміється створення замкненого кола зворотного зв'язку між заданими характеристиками кінцевої будівельної продукції та процесами її отримання. Характеристики такої продукції встановлені проектними рішеннями і нормативно-технічною документацією. Тож основною метою будівельного контролю є забезпечення відповідності об'єкта прийнятим проектним рішенням та вимогам норм [6]. При забезпеченні якості будівництва необхідна відповідність зведених об'єктів проектним рішенням та вимогам будівельних норм. Важливим є те, що показник якості повинен забезпечуватись упродовж усього циклу будівництва. Він закладається ще на етапі проектування (або на передпроектному етапі, коли формуються інвестиційні наміри), будівельно-монтажних робіт, аж до етапу експлуатації. Таким чином, показник якості – це комплексний показник, який залежить від усіх учасників будівельного процесу: відповідних державних органів, замовників, проектних та будівельно-монтажних організацій, заводів-виготовлювачів, транспортних підприємств та організацій, що забезпечують експлуатацію будівельних об'єктів.

Контроль за якістю будівництва може бути оперативним та багатоступеневим, здійснюватися забудовником, автором проектної документації, відповідними державними контролюючими органами. Якість будівельних робіт багато в чому визначається вартістю самого будівництва. Даним фактором визначаються, наприклад, такі критерії як: надійність та довговічність об'єктів будівництва. Як правило, будь-які упущення щодо якості матеріалів, виробів та конструкцій (в підсумку – об'єктів будівництва)

обертаються більш значними витратами на етапі експлуатації об'єкта, погіршенням умов комфортності приміщень, а також ризиками виникнення аварійних ситуацій. Учасники будівництва (підрядник і замовник) мають різні права та обов'язки. На практиці розрізняють дві форми контролю якості: внутрішній та зовнішній. На нашу думку, системи контролю у будівництві можна систематизувати за сімома основними ознаками: (рис. 1).

Рис. 1. Види контролю у будівництві

Для внутрішнього контролю якості об'єкта будівництва забезпечується рівнем підготовленості та обізнаності технічного персоналу будівельних організацій. Зовнішній контроль здійснюють: державні органи, що відповідають за здійснення архітектурно-будівельного контролю, ринкового нагляду; уповноважені особи, що відповідають за здійснення технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури і авторського нагляду розробника проектної документації.

На кожному з етапів життєвого циклу об'єкта будівництва може застосовуватися різне поєднання видів контролю. Їх вибір у будівництві залежить від конкретних цілей, законодавчих вимог, намірів інвестора та замовника, кількісних і якісних показників, за якими проводиться оцінка параметрів стану об'єкта контролю.

За місцем у технологічному процесі розрізняють контроль:

вхідний: виконується перед початком застосування продукції та необхідний для виявлення відхилень до початку виконання робіт;

операційний: здійснюється в ході технологічного процесу. Перевірочні заходи проводять на певних перебігах технологічного ланцюга. Ці операції можуть бути частиною процесу;

приймальний: виконується після завершення робіт, або їх частини, призначений для перевірки відповідності результатів роботи заданим вимогам. На підставі приймального контролю, як правило приймають рішення про придатність будівельного об'єкта;

зберігання: цей вид контролю перевіряє умови зберігання. Він необхідний для матеріалів і устаткування, але може відноситися і до інформації (зберігання бази даних, проектних матеріалів);

транспортування: перевіряється дотримання вимог щодо транспортування. Застосовується до тих видів матеріалів і обладнання, що можуть бути пошкоджені під час переміщення, або змінюють свої властивості через неправильні умови транспортування.

За періодом перевірки розрізняють такі види контролю:

первинний: вид контролю, при якому інформацію про об'єкт збирають вперше. Таким чином, конкретний об'єкт, за даними конкретними показниками, контролюють перший раз;

періодичний: надходження інформації про об'єкт контролю відбувається через певні відрізки часу. Періоди контролю можуть бути різними. Періодичний контроль перевіряє одні й ті ж параметри в різні моменти часу;

безперервний: даний вид контролю якості в будівництві необхідний для безперервного отримання інформації про об'єкт контролю. Цей вид контролю може бути віднесений до моніторингу.

За структурою перевірки розрізняють такі види контролю:

одноступеневий: контроль, при якому достовірну інформацію про контрольовані параметри можна отримати за один цикл перевірки, або на підставі однієї вибірки;

багатоступеневий: застосовують у тому випадку, якщо достовірну інформацію про контрольовані параметри об'єкта можна отримати тільки за результатами декількох циклів перевірки, або на підставі декількох вибірок.

За засобами контролю розрізняють такі види контролю:

візуальний: контроль якості в будівництві, при якому інформацію про параметри об'єкта отримують шляхом зовнішнього огляду;

інструментальний: проводять із застосуванням різних засобів вимірювань. Його застосовують, як щодо кількісних так і щодо якісних показників. Різновидами інструментального контролю є: лабораторний, геодезичний, метрологічний тощо;

органолептичний: контроль, при якому інформацію про параметри об'єкта отримують за допомогою органів чуття.

За обсягом перевірки розрізняють такі види контролю:

суцільний: коли контролю піддається кожна одиниця об'єкта перевірки. Об'єктом може бути: продукція, процес, матеріали, проектні рішення тощо;

вибірковий: вид контролю якості в будівництві, при якому перевіряють одну, або кілька вибірок об'єкта перевірки. Вибіркою є сукупність одиниць контролю (продукція, матеріали, показники тощо). На підставі даних перевірки приймають рішення про відповідність встановленим вимогам.

За особливостями перевірки розрізняють такі види контролю:

руйнівний: контроль, в результаті якого відбувається руйнування об'єкта перевірки. Даний вид контролю в будівництві застосовують досить часто, тому що він дозволяє об'єктивно оцінити характеристики ідентичного об'єкта при подальшій експлуатації (особливо фізико-хімічні характеристики при критичних і понад критичних навантаженнях). Цьому контролю піддають будівельні матеріали та конструкції;

неруйнівний: контроль, при якому інформацію про параметри, в тому числі й щодо фізико-хімічних характеристик об'єкта перевірки збирають без його руйнування. Після контролю об'єкт перевірки може бути повернутий в експлуатацію.

За способом організації розрізняють такі види контролю:

самоконтроль: в цьому випадку виконавець (підприємства та організації) самостійно перевіряє результати власної роботи. Одним з видів самоконтролю є внутрішній контроль.

зовнішній контроль: виконавець робіт і перевіряючий є незалежними один від одного суб'єктами. У цьому випадку одна організація перевіряє роботу іншої організації (наприклад, архітектурно-будівельний контроль можна віднести до одного з видів такого контролю);

нагляд: це вид контролю, який забезпечує дотримання вимог нормативів. Нормативи можуть міститися у: проектній документації, будівельних нормах, регламентах тощо. Нагляд застосовують до процесу (на відміну від контролю, який застосовують до результату). Він необхідний для дотримання порядку і послідовності дій, встановлених у нормативній документації. Видами нагляду є: авторський нагляд, технічний нагляд, ринковий нагляд;

експертиза: це контроль на основі суб'єктивних оцінок. Її застосовують у тому випадку, коли неможливе, або недоцільне отримання точних параметрів об'єкта контролю. Як приклад експертизи можна вказати експертизу проектної документації [7], [8].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Оцінюючи ефективність роботи систем контролю і моніторингу у будівництві, треба зазначити, що на сьогодні ми ще не можемо повною мірою вважати їх досконалими та ефективними. Утім, саме у належній і продуктивній роботі таких систем закладено потужний резерв для зменшення тиску контролюючих органів на замовників будівництва, підрядників, проектувальників та інших суб'єктів будівельної галузі. У свою чергу, виникає потреба особливої уваги держави при формуванні стратегічних пріоритетів розвитку державного регулювання в будівельній галузі України, збагачення механізмів державного управління більш досконалими технологіями з моніторингу для застосування ефективних систем своєчасного реагування з метою як мінімізації ризиків так і подальшого розроблення рекомендацій та більш оперативного впровадження сучасних та дієвих елементів регулювання.

Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є інституційні зміни на рівні встановлення відповідальності органів влади за неналежний моніторинг щодо відповідності дотримання виділених норм. Також, є необхідність в розробці ефективних механізмів впливу на забудовника, які будуть категоричні і не дозволять «домовитися» з місцевою владою про можливі відхилення від реалізації відповідних політико-адміністративних норм.

Література:

1. Гаращук В.М. Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2003. 40 с.
2. Балабаєва З.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення реформування системи регіонального управління. Актуальні проблеми державного управління: електрон. наук. фахове вид. 2013. Вип. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2013_3_12.
3. Трушевская А.А. Мониторинг как технология современного системного управления, Научно-практический журнал ЭКОНОМИНФО. 2014. № 22. С.14-17.
4. Марушева О.А. Формування стратегічного управління механізмом нормативно-правового регулювання соціально-економічних відносин в будівництві. Теорія та практика державного управління. 2018. № 4. С. 131-136.
5. Виды строительного контроля. URL: <https://center-yf.ru/data/stat/stroitelnyy-kontrol.php>.
6. Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 р. № 553. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/553-2011-%D0%BF>
7. Організація контролю за якістю будівельних робіт. URL: <https://finance-dom.ru/investicii/96/484-organizaciya-kontrolyu-za-yakistyu-budivelnix-robot>
8. ДБН А.3.1-5-2009. Організація будівельного виробництва. URL: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-294>.

References:

1. Gharashhuk V. M. Teoretyko-pravovi problemy kontrolju ta naghlyadu u derzhavnomu upravlinni: avtoref. dys. ... d-ra juryd. nauk: 12.00.07 / Nac. juryd. akad. Ukrajinu im. Jaroslava Mudrogho. Kharkiv, 2003. 40 s.
2. Balabajeva Z. V. Informacijno-analitychne zabezpechennja reformuvannja systemy reghionaljnogho upravlinnja. *Aktualjni problemy derzhavnogho upravlinnja*: elektron. nauk. fakhove vyd. 2013. Vyp. 3. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2013_3_12.
3. Trushevskaya A. A. Monitoring kak tekhnologiya sovremennogo sistemnogo upravleniya, *Nauchno-prakticheskij zhurnal EKONOMINFO*. 2014. № 22. S.14-17.
4. Marusheva O. A. Formuvannja strateghichnogho upravlinnja mekhanizmom normatyvno-pravovogho reghuljuvannja socialjno-ekonomichnykh vidnosyn v budivnyctvi. *Teorija ta praktyka derzhavnogho upravlinnja*. 2018. # 4. S. 131-136.

5. Vidy stroitel'nogo kontrolya. Available at: <https://center-yf.ru/data/stat/stroitelnyu-kontrol.php>.

6. Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 р. № 553. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/553-2011-%D0%BF>.

7. Організація контролю за якістю будівельних робіт. Available at: <https://finance-dom.ru/investicii/96/484-organizaciya-kontrolyu-za-yakistyu-budivelnix-robot>

8. ДБН А.3.1-5-2009. Організація будівельного виробництва. Available at: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-294>.

In the context of Ukrainian state democratic development, the existence of an efficient legislative field regulating a complex of social relations in construction does not guarantee the effective regulation of these social relations. The article substantiates that one of the most important trends in the development of a state regulation mechanism of the economy and, in particular, the construction industry, is reducing the role of administrative functions and, consequently, strengthening the role of state control and the introduction of monitoring, as well as improving monitoring approaches focused on the application of highly efficient systems of a timely response to changes. Any legal regulations should have effective mechanisms to ensure their implementation, otherwise they would be nothing more than a recommendation. It is proved that the simplification of licensing procedures provides for strengthening the responsibility of regulatory authorities, as well as improving the quality and efficiency of construction project inspections. There are rather common cases reported when the destruction of construction projects occurs already at the construction stage. According to the State Architectural and Construction Inspection of Ukraine (hereinafter-DABI) there is a risk of gross violations of urban legislation already in the process of construction.

This indicates a need to redouble attention of the state control bodies in the field of construction to some aspects of activities as to construction projects and building products inspection. It is proved that in today's conditions it is necessary to increase attention to such aspects of construction as: control over the compliance with the technology and organization of construction production, compliance with design solutions, workmanship, construction and designer's supervision on sites and so on. An original model of control types in construction was developed based on the following criteria: location in the technological process, inspection cycle and structure, control means, the scope of inspection, inspection features, organizational method.